

ประเทศไทย
THAILAND

หนองบัวลำภู

จัดทำโดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(สำนักงานชั่วคราว)

372 ถนนบำรุงเมือง กรุงเทพฯ 10100

โทร. 226-0060, 226-0072, 226-0098

โทรสาร (662) 224-6221, 223-3342

ปก : หม่อม-สาวงามชาวหนองบัวลำภู ในงานประเพณีแห่ขบวนไฟ

หนองบัวลำภู เดิมเคยเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดอุดรธานี อยู่ห่างจากจังหวัดอุดรธานีประมาณ 46 กิโลเมตร (มีระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางรถยนต์ประมาณ 568 กิโลเมตร) ในอดีตหนองบัวลำภูเป็นเมืองโบราณที่ก่อตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า 900 ปี เดิมเป็นดินแดนที่ขึ้นต่อกรุงศรีสัตนาคนหุต มีชื่อว่า “เมืองหนองบัวลุ่มภู นครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน” เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายในการกระจายอำนาจมายังส่วนภูมิภาค เพื่อประโยชน์ในด้านการปกครอง การให้บริการของรัฐ การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน การส่งเสริมให้ท้องที่เจริญยิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อความมั่นคงของชาติ ประกอบกับจังหวัดอุดรธานี มีอาณาเขตกว้างขวาง และมีพลเมืองมาก จึงเห็นสมควรแยกอำเภอต่าง ๆ บางอำเภอตั้งขึ้นเป็นจังหวัด โดยได้รับการสถาปนาให้เป็น “จังหวัดหนองบัวลำภู” อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2536 เป็นต้นไป

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดหนองบัวลำภู ตั้งอยู่บนที่ราบสูงภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อยู่ในเขตที่ราบลุ่มเชิงเขาภูพานคำ ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงสลับกับแนวเขาด้านทิศตะวันออก มีภูเขาและป่าติดต่อกันตั้งแต่อำเภอสุวรรณคูหา ทอดยาวไปตามอำเภอเมืองหนองบัวลำภู จนถึงแนวเทือกเขาภูพานในเขตอำเภอโนนสังทางด้านจังหวัดขอนแก่น พื้นที่ในบริเวณดังกล่าวจึงเป็นที่ราบสูง และค่อย ๆ ลาดเอียงไปทางอำเภอนากลาง อำเภอศรีบุญเรือง ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มเหมาะกับการทำนาโดยทั่วไป

การปกครอง

จังหวัดหนองบัวลำภูแบ่งการปกครองออกเป็น 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู อำเภอโนนสัง อำเภอศรีบุญเรือง อำเภอนากลาง และอำเภอสุวรรณคูหา มีพื้นที่การปกครองทั้งสิ้น 3,859.086 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือจดจังหวัดอุดรธานี

ทิศตะวันออกจดจังหวัดอุดรธานี

ทิศตะวันตกจดจังหวัดเลย

ทิศใต้จดจังหวัดขอนแก่น

การเดินทางไปจังหวัดหนองบัวลำภู

ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) ถึงจังหวัดสระบุรี บริเวณกิโลเมตรที่ 107 แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) ผ่านจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี ถึงจังหวัดหนองบัวลำภู รวมระยะทาง 608 กิโลเมตร

ทางรถโดยสารประจำทาง มีทั้งรถโดยสารธรรมดา และปรับอากาศที่วิ่งระหว่างกรุงเทพฯ-หนองบัวลำภูของบริษัททুমแพทวิร์ โทร. 272-5261 นอกจากสถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือ (ตลาดหมอชิต) ทุกวัน นอกจากนี้ยังมีรถโดยสารธรรมดาและปรับอากาศ ซึ่งเป็นรถโดยสารที่วิ่งระหว่างกรุงเทพฯ-อุดรธานี จากนั้นใช้รถโดยสารที่วิ่งระหว่างอุดรธานี-หนองบัวลำภู รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อสอบถามได้ที่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สถานีขนส่งสายตะวันออกเฉียงเหนือ โทร. 272-0299, 272-5761-5

ทางรถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทยจัดขบวนรถด่วนและรถเร็วออกจากสถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) ทุกวันเป็นรถไฟที่วิ่งระหว่างกรุงเทพฯ-อุดรธานี จากนั้นใช้รถโดยสารประจำทางที่วิ่งระหว่างอุดรธานี-หนองบัวลำภู รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อสอบถามได้ที่ หน่วยบริการเดินทางการรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. 223-7010, 223-7020

ทางเครื่องบิน บริษัทการบินไทยจำกัด จัดบริการเครื่องบินรับส่งผู้โดยสารและพัสดุภัณฑ์ระหว่างกรุงเทพฯ-อุดรธานี และอุดรธานี-กรุงเทพฯ ทุกวัน วันละ 2 เที่ยวบิน คือเที่ยวแรกเวลา 7.00 น. และเที่ยวที่สองเวลา 17.30 น. สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ บริษัทการบินไทย จำกัด ถนนหลานหลวง กรุงเทพฯ โทร. 280-0070, 280-0080 จังหวัดอุดรธานี ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่สำนักงานขายตั๋ว โทร. (042) 243222 และ 246697 หรือที่สนามบิน โทร. (042) 246567 และ 246644

บริการขนส่งภายในจังหวัด มีรถสองแถวบริการวิ่งรอบ ๆ ตัวเมืองหนองบัวลำภู พร้อมทั้งรถเมล์ประจำทางวิ่งระหว่างตัวจังหวัดไปยังอำเภอต่าง ๆ ครบทุกอำเภอ

การเดินทางจากจังหวัดหนองบัวลำภูไปยังจังหวัดต่าง ๆ

หนองบัวลำภู-อุดรธานี รถออกเวลา 06.00 น. จนถึง 19.30 น. (รถโดยสารธรรมดา)

หนองบัวลำภู-เลย รถออกเวลา 06.00 น. จนถึง 19.30 น. (รถโดยสารธรรมดา)

หนองบัวลำภู-กรุงเทพฯ รถออกเวลา 19.30 น. (รถปรับอากาศบริษัท ชุมแพทัวร์ โทร.(042) 311051)

หนองบัวลำภู-เชียงใหม่ รถออกเวลา 08.20 น., 17.45 น. (รถธรรมดา) และเวลา 21.20 น.

รถปรับอากาศ มี 2 บริษัทคือ บริษัทหนองบัวลำภูเดินรถ โทร. (042) 311057, 311051 และบริษัท จักรพงษ์ ทัวร์ โทร. (042) 221121, 247787

สถานที่น่าสนใจในเขตอำเภอเมือง

วัดถ้ำกลองเพล เป็นวัดป่าที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ตั้งอยู่เชิง

เขาภูพาน ห่างจากตัวเมืองตามทางหลวงหมายเลข 210 (หนองบัวลำภู-อุดรธานี) ไป 13 กิโลเมตร จากนั้นแยกขวาเข้าไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร เดิมสันนิษฐานว่าเป็นวัดเก่าแก่ที่สร้างขึ้นในสมัยขอมเข้ามาครอบครองดินแดนแห่งนี้ แต่ไม่มีหลักฐานว่าสร้างมาตั้งแต่ พ.ศ.ใด ต่อมาเป็นวัดร้าง ไม่มีพระภิกษุสามเณรจำพรรษา จนกระทั่งเมื่อ พ.ศ. 2501 พระอาจารย์หลวงปู่ขาวอนาลโย พระวิปัสสนากรรมฐานสายพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ ได้อาศัยวัดแห่งนี้เป็นสถานที่วิปัสสนากรรมฐาน โดยใช้พื้นที่ที่เกิดจากหมู่ก้อนหินขนาดใหญ่ 3-4 ก้อนที่มีลิบและชะง่อนหิน ก่อเป็นหลังคาคอนกรีต เชื่อมถึงกัน ทำให้พื้นที่บริเวณนั้นกลายเป็นห้องโถงขนาดใหญ่สามารถจุคนได้หลายร้อยคน เพื่อใช้เป็นที่พักาปฏิบัติสมณธรรมอยู่ ที่นั่นจนกระทั่งมรณภาพเมื่อปี พ.ศ. 2526 ภายในบริเวณวัดบรรยากาศร่มรื่น เงียบสงบ มีเนื้อที่กว้างขวาง ปกคลุมไปด้วยแมกไม้ ป่าเขียว และสวนหินธรรมชาติรูปร่างประหลาดดูสวยงาม กลาดเกลื่อนวัด มีถ้ำซึ่งภายในถ้ำมีกลองโบราณสองหน้าหรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “กลองเพล” ภายในถ้ำมีรูปปั้นของหลวงปู่ขาว ตามชอกหิน ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ประดิษฐานอยู่หลายองค์ ประกอบด้วย พระพุทธรูปปางสมาธิ พระพุทธรูปปางไสยาสน์ พระพุทธรูปปัญหานิมิตร์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางลีลาที่จำหลักลงในก้อนหิน และมีพระสังกัจจายน์องค์ใหญ่ประดิษฐานอยู่บริเวณด้านหน้าทางเข้าถ้ำกลองเพล จากวัดถ้ำกลองเพลไม่ไกลนักมีถนนลาดยาง ลัดเลาะไปตามแนวป่า และหมู่ก้อนหินรูปร่างแปลก ๆ เป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร ก็จะถึงอนุสรณ์สถานของหลวงปู่ขาว ที่ประกอบด้วย

พิพิธภัณฑ์อัฐบริหารของหลวงปู่ขาว เป็นพิพิธภัณฑ์ที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมเครื่องอัฐบริหารของหลวงปู่ขาวใช้เป็นของที่ระลึก และสักการบูชาของศาสนิกชนทั่วไป

กุฏิเก่าของหลวงปู่ขาว เป็นเรือนไม้หลังเล็ก ๆ ตั้งอยู่กลาง

ตงไม้บรรยากาครมริน ส่วนภูมิใหม่สร้างเป็นเรือนทรงไทยทันสมัย หลังใหญ่

พิพิธภัณฑน์หุ่ขี้ผึ้งหลวงปู่ขาว สร้างขึ้นในรูปทรงของก้อนหิน เรียงกัน 3 ก้อน เพื่อให้เข้ากับภูมิประเทศของวัดถ้ำกลองเพล ซึ่งเต็มไปด้วยสวนหิน รอบ ๆ บริเวณตกแต่งด้วยไม้ดอกและสนามหญ้าสีเขียวชจ ภายในพิพิธภัณฑน์หุ่ขี้ผึ้งของหลวงปู่ประดิษฐานอยู่ในทำนง ห้อยข้าง ๆ ยังมีเครื่องอัฐบริขารของหลวงปู่ขาวตั้งแสดงไว้ด้วย

เจดีย์หลวงปู่ขาว เป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นเมื่อใช้บรรจุอัฐิหลวงปู่ขาว สร้างอยู่บนลานหินมีบันไดเป็นทางเดินขึ้นสู่องค์เจดีย์

มณฑปหลวงปู่ขาว เป็นมณฑปปลูกศรมุขที่หลวงปู่ขาวสร้างไว้ ครังยังมีชีวิตอยู่เพื่อใช้เป็นที่พักบพิธสังฆกรรม รอบ ๆ บริเวณเจียบสงบและร่มรื่น เจดีย์หลวงปู่ขาวและมณฑปหลวงปู่ขาว ตั้งอยู่บนเส้นทางเดียวกันกับเส้นทางที่ไปวัดถ้ำกลองเพล แต่จะถึงก่อนวัดถ้ำกลองเพล โดยมีทางแยกทางซ้ายมือเข้าไปประมาณ 300 เมตร

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เสด็จยกกองทัพมาที่ตำบลหนองบัวลำภู เมื่อ พ.ศ. 2117 เพื่อไปช่วยพระเจ้ากรุงหงสาวดี ที่กรุงศรีสัตนาคนหุต (เมืองเวียงจันทน์) เนื่องจากขณะนั้นไทยเป็นเมืองขึ้นของกรุงหงสาวดี แต่สมเด็จพระนเรศวรทรงพระประชวรด้วยโรคไข้ทรพิษเสียก่อน พระเจ้ากรุงหงสาวดี จึงให้ยกทัพกลับกรุงศรีอยุธยา สถานที่ดังกล่าวตั้งอยู่ในบริเวณสวนสาธารณะริมหนองบัวหน้าว่าการอำเภอเมืองหนองบัวลำภู ในวันที่ 25 มกราคมของทุกปี ทางจังหวัดจะจัดให้มีงานเฉลิมฉลอง และมีพิธีถวายสักการะบวงสรวงดวงวิญญาณของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

วนอุทยานน้ำตกแม่ใต้ ตั้งอยู่ริมถนนหนองบัวลำภู-อุดรธานี ทางหลวงหมายเลข 210 จากตัวเมืองไปทางจังหวัดอุดรธานีประมาณ 3 กิโลเมตรเป็นสถานที่พักผ่อนที่ร่มรื่นด้วยป่าไม้นานาพันธุ์ และ

โชดหินรูปร่างต่าง ๆ บริเวณใกล้เคียงมีศาลเจ้า “ปู่หลุบ” ซึ่งเป็นที่เคารพและศรัทธาของชาวหนองบัวลำภู และผู้ที่เดินทางผ่านมา ด้วยความเชื่อที่ว่ารถทุกคันที่ผ่านศาลเจ้าปู่หลุบควรจะมีบั้งและผู้คนที่นั่งบนรถจะยกมือไหว้ศาลเจ้าปู่หลุบเพื่อเป็นการแสดงความเคารพ และเพื่อความปลอดภัยในการเดินทาง

ศาลหลักเมืองพระวอ พระตา อยู่ห่างจากถนนสาย 210 หนองบัวลำภู-อุดรธานี ประมาณ 100 เมตร ศาลนี้สร้างขึ้นเพื่อให้ชาวหนองบัวลำภูได้เคารพสักการะ พระผู้สร้างเมือง ซึ่งหมายถึงพระวอ และพระตา อันเป็นการแสดงออกถึงความกตัญญูตถะเวทิตา ศาลหลักเมืองได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518 สร้างเสร็จและประกอบพิธีเปิดเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519

ศูนย์หัตถกรรมปั้นหม้อบ้านไค้งสวรรค์ ห่างจากตัวจังหวัดหนองบัวลำภูไปทางจังหวัดอุดรธานีประมาณ 17 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 210 เป็นหมู่บ้านที่ผลิตเครื่องปั้นดินเผาเป็นเครื่องใช้เครื่องประดับทั้งหมู่บ้านโดยชาวบ้านที่อพยพมาจากบ้านวังถั่ว อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ด้วยกรรมวิธีการผลิตเป็นศิลปหัตถกรรมแบบดั้งเดิม

ศูนย์พัฒนาอาชีพวัดสว่างศิลา ตั้งอยู่ที่บ้านนาล้อม ตำบลหัวนา ระยะทางห่างจากตัวเมืองหนองบัวลำภู ตามทางหลวงหมายเลข 228 สายหนองบัวลำภู-ศรีบุญเรือง ประมาณ 19 กิโลเมตร ก่อตั้งโดยแม่ชีทองเพชร ชันติกมล ซึ่งเป็นคนท้องถิ่นบ้านนาล้อม ศูนย์พัฒนาอาชีพวัดสว่างศิลาจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาการอพยพแรงงานของคนหนุ่มสาวที่เข้ามาหางานทำในเมืองหลวงหรือต่างถิ่น โดยรวบรวมกลุ่มผู้สนใจในอาชีพต่าง ๆ เข้ามาฝึกอบรมที่ศูนย์ฯแห่งนี้ ซึ่งมีหลายสาขาอาชีพ เช่น งานศิลปประดิษฐ์ กรอบรูปวิทยาศาสตร์ ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา ซ่อมเครื่องยนต์ขนาดเล็ก

ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม งานตัดเย็บเสื้อผ้าเป็นต้น ที่ศูนย์ฯ แห่งนี้มีกฎระเบียบที่เคร่งครัด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนต้องคอยช่วยเหลือทุกชนิด การสอนเน้นวิชาชีพเป็นหลักแล้วสอดแทรกจริยธรรมผสมผสานเข้าไป ศูนย์ฯ จะมีสวัสดิการเป็นอย่างดี เช่นมีที่พักและอาหารให้รับประทาน เมื่อเลิกปฏิบัติงานประจำวันต้องสวดมนต์ไหว้พระและศึกษาธรรมพื้นฐานทุกวัน นอกจากนี้จะเป็นศูนย์พัฒนาอาชีพแล้ว ทางศูนย์ฯ ยังจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่เป็นฝีมือของสมาชิก

การเดินทางไปศูนย์พัฒนาอาชีพวัดสว่างศิลานั้น จากสถานีขนส่งจังหวัดอุดรธานี จะมีรถประจำทางอุดรธานี-ชุมแพ สาย 532 ออกทุกครึ่งชั่วโมง ไปลงที่หน้าศูนย์พัฒนาอาชีพวัดสว่างศิลา กิโลเมตรที่ 19 ระหว่างหนองบัวลำภู และอำเภอศรีบุญเรือง

หนองบัว เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณหน้าว่าการอำเภอหนองบัวลำภู มีน้ำขังตลอดทั้งปี เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในยามเย็นของชาวหนองบัวลำภู ด้านหลังของหนองบัวจะมองเห็นแนวเขาภูพานคำทอดยาวดูสวยงาม

สถานที่น่าสนใจในเขตอำเภอโนนสัง

โนนวัดป่า เป็นโบราณสถานเก่าแก่ ตั้งอยู่ที่ตำบลโนนสัง ห่างจากจังหวัดหนองบัวลำภูตามทางหลวงหมายเลข 2146 สายหนองบัวลำภู-อำเภอโนนสัง ประมาณ 20 กิโลเมตร ที่โนนวัดป่านี้นั้นสันนิษฐานว่าเคยเป็นวัดเก่า ทั้งนี้เนื่องจากขุดพบพระพุทธรูปปางนาคปรกทำด้วยศิลา และมีร่องรอยโบราณสถานและโบราณวัตถุอยู่รอบบริเวณนั้น ตามหลักฐานทางโบราณคดีสันนิษฐานได้ว่าเป็นโบราณสถานและโบราณวัตถุศิลปะขอมสมัยเรืองอำนาจ

อุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ อุทยานแห่งชาติภูเก้า-

ภูพานคำ จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2528 ครอบคลุมพื้นที่ 322 ตารางกิโลเมตร โดยมีทำการอุทยานฯ อยู่ที่ริมทะเลสาบเหนือเขื่อนอุบลรัตน์ เขิงเขาภูพานคำ เขตอำเภอโนนสัง มีจุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจ 2 แห่ง คือ ภูพานคำและภูเก้า

ภูพานคำ เป็นเทือกเขาทอดยาวจากเหนือสู่ใต้จากอำเภอเมืองหนองบัวลำภู จนถึงเขื่อนอุบลรัตน์ เป็นเทือกเขาที่แบ่งเขตจังหวัดหนองบัวลำภูและจังหวัดขอนแก่น ภูพานคำเป็นทิวเขาด้านตะวันออกของกลุ่มน้ำพอง และเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาภูพานตอนบน มีทัศนียภาพที่สวยงามของทะเลสาบเหนือเขื่อนอุบลรัตน์ ซึ่งนักท่องเที่ยวมักจะพักผ่อนโดยเดินเท้า หรือที่บ้านพักของอุทยานฯ หรือที่ศาลาพักผ่อนของกรมประชาสัมพันธ์ บริเวณทะเลสาบท้ายเขื่อนอุบลรัตน์ ที่ภูพานคำนี้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาและเป็นแหล่งตกปลาที่มีชื่อเสียงของจังหวัดด้วย

ภูเก้า ประกอบด้วยภูเก้า 9 ลูก คือ ภูผาง ภูซุ่มปูน ภูหัน ภูเมย ภูค้อหม้อ ภูซัน ภูพระธา ภูลาว และภูวัด ภูทั้ง 9 ลูกนี้มีความลับซับซ้อนมากมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์และสัตว์ป่านานาชนิด มีถ้ำ น้ำตก ลานหินลาดมากมาย มีหินลักษณะแปลก ๆ คล้ายปราสาท ถ้ำปลาไฮมีภาพเขียนรูปฝ่ามือและภาพแกะสลักของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ มีศาลาบนยอดหินที่เรียกว่า หอสุวรรณค์ ไว้ชมวิว นอกจากนี้ยังมีวัดพระพุทธรูปภูเก้าซึ่งมีรอยเท้าคนและสุนัขขนาดใหญ่สลักบนหินอันเกี่ยวโยงกับนิทานพื้นบ้านเรื่อง “พระสุพรรณภูมิมา กับหมาเก้าหาง” ภายในวัดพระพุทธรูปภูเก้ายังมีถ้ำมัม และถ้ำอาจารย์สม ซึ่งภายในถ้ำมีภาพเขียนสีและภาพสลักตามผนังถ้ำสมัยก่อนประวัติศาสตร์

การเดินทางไปยังอุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ สามารถเดินทางไปได้ 2 ทาง คือ

เส้นทางที่ 1 ตามเส้นทางสายขอนแก่น-เขื่อนอุบลรัตน์จาก

ตัวเมืองขอนแก่นถึงตลาดอำเภออุบลรัตน์ ระยะทางประมาณ 50 กิโลเมตร ต่อด้วยรถยนต์โดยสารประจำทางสายเชื่อมอุบลรัตน์-โนนสัง ระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ

เส้นทางที่ 2 จากตัวเมืองตามทางหลวงหมายเลข 2146 สายหนองบัวลำภู-โนนสัง ระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร ถึงสามแยกบ้านโสกจาน จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าสู่เส้นทางสายบ้านโสกจาน-เชื่อมอุบลรัตน์ ระยะทางประมาณ 14 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ

สถานที่พักติดต่อยได้ที่อุทยานแห่งชาติภูเก้า-ภูพานคำ สำนักงานป่าไม้จังหวัดขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โทร. (043) 237971 หรือสอบถามรายละเอียดได้ที่กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ โทร. 579-0529, 579-4842

แหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์บ้านกุดคอเมย และบ้านกุดกววงสร้อย เป็นแหล่งที่ขุดค้นพบสิ่งของเครื่องใช้ โบราณวัตถุ และศิลปวัตถุ ลักษณะของภาชนะเครื่องปั้นดินเผาลายกับวัฒนธรรมบ้านเชียง แหล่งโบราณคดีบ้านกุดคอเมย ตั้งอยู่ที่ตำบลกุดคู บริเวณเชิงเขาภูพานด้านทิศตะวันตก ส่วนแหล่งโบราณคดีบ้านกุดกววงสร้อย ตั้งอยู่เชิงเขาภูเก้าด้านทิศตะวันออก โบราณวัตถุประเภทเด่น ๆ ที่ชาวบ้านขุดพบเป็นจำนวนมากที่แหล่งโบราณคดีทั้งสองแห่งได้แก่โครงกระดูกคน ภาชนะดินเผา กำไลสำริด กำไลหิน แม่พิมพ์ทำจากหินทราย สำหรับใช้หล่อหัวขวานสำริด เครื่องมือเหล็ก ลูกปัดแก้ว เป็นต้น

จากหลักฐานทางโบราณคดีพบว่า แหล่งโบราณคดีทั้งสองแห่งมีวัฒนธรรมที่มีลักษณะเหมือนกันหรืออยู่ในยุคสมัยเดียวกัน การเดินทางไปยังแหล่งโบราณคดีทั้ง 2 แห่ง

1. แหล่งโบราณคดีบ้านกุดคอเมยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข

2146 สายหนองบัวลำภู-โนนสัง ระยะทางประมาณ 36 กิโลเมตร ถึงบ้านหนองแวงแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าไปอีกประมาณ 5 กิโลเมตร

2. แหล่งโบราณคดี บ้านกุดกววงสร้อย ใช้เส้นทางเดินทางเดียวกันกับทางไปแหล่งโบราณคดีบ้านกุดคอเมย ถึงบ้านหนองแวงแล้วเลี้ยวขวาเข้าไปอีกประมาณ 7 กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจในเขตอำเภอนากลาง

ถ้ำเอราวัด เป็นถ้ำขนาดใหญ่มีบันไดเรียงคดโค้งไปมา จากเชิงเขาเบื้องล่างขึ้นสู่ปากถ้ำกว่า 600 ขั้น มีพระพุทธรูปขนาดใหญ่อยู่บริเวณปากถ้ำ มองเห็นได้เด่นชัดจากระยะไกล ภายในถ้ำเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ที่เป็นสถานที่แห่งตำนานนิยายพื้นบ้านเรื่อง “นางผมหมอม” มีหินงอกหินย้อยสวยงาม ถ้ำเอราวัดตั้งอยู่บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 13 ตามทางหลวงหมายเลข 210 สายหนองบัวลำภู-เลย ประมาณ 45 กิโลเมตร มีทางแยกขวามือเข้าไปอีก 2 กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจในเขตอำเภอสุวรรณคูหา

ถ้ำสุวรรณคูหา ตั้งอยู่ที่วัดถ้ำสุวรรณคูหา บ้านคูหาพัฒนา หมู่ที่ 7 ตำบลนาดี ภายในถ้ำมีโบราณวัตถุ และรูปพระเจ้าไชยเชษฐาแห่งเมืองเวียงจันทน์ประดิษฐานอยู่ภายในถ้ำ การเดินทางใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 210 สายหนองบัวลำภู-วังสะพุง แล้วแยกขวาไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 2097 ถึงอำเภอสุวรรณคูหา จากนั้นใช้ถนนพระไชยเชษฐาไปประมาณ 1 กิโลเมตรถึงโรงเรียนบ้านดงยางนาตาแหลว แล้วเลี้ยวขวาเข้าไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตร

แหล่งโบราณคดีภูผายา ตั้งอยู่ทางเหนือของบ้านนาเจริญ ตำบลดงมะไฟ เป็นภูเขาหินปูนที่แยกตัวออกมาจากเทือกเขาภูพาน

มีภาพเขียนสีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ปรากฏตามผนังถ้ำเป็นจำนวนหลายส่วน ส่วนแรกบริเวณ “ถ้ำล่าง” พบกลุ่มภาพเขียนสีแดงบนผนังถ้ำผิวเรียบยาวประมาณ 5 เมตร ประกอบด้วยลวดลายเรขาคณิต ภาพสัตว์ ภาพฝ่ามือ ส่วนที่สองคือ “ถ้ำบน” พบภาพเขียนสีแดงกระจายอยู่เป็นกลุ่ม ๆ ที่เห็นชัดเจนเป็นภาพสีเหลี่ยมขนมเปียกปูน ภาพคนภาพสัตว์เลื้อยคลาน ภาพโครงร่างสัตว์ขนาดใหญ่ นอกจากนั้นบริเวณถ้ำผายา ยังมีลำนากงสมัยอื่นเป็นที่เคารพนับถือ ของชาวบ้านตั้งอยู่ด้วย สันนิษฐานว่าภาพเขียนถ้ำผายามีอายุระหว่าง 2,000-3,000 ปี ใกล้เคียงกับอายุของภาพเขียนที่ค้นพบที่อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท จังหวัดอุดรธานี ลักษณะภาพเขียนคล้ายคลึงกับที่พบที่ผาลาย มณฑลกลวงสีประเทศจีน

การเดินทางไปแหล่งโบราณคดีภูผายา จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข 210 สายหนองบัวลำภู-วังสะพุง จากนั้นแยกขวาเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข 2097 ถึงอำเภอสวรรคภูหาแล้วใช้รถโดยสารประจำทางท้องถิ่นสายอำเภอสวรรคภูหา-บ้านนาเจริญ

สถานที่พัก (รหัสทางไกล 042)

อำเภอเมือง

ศรีสมพร 68 ถนนโพธิ์ชัย โทร. 311084 ห้องพัสดม ราคา 100-200 บาท

สว่างจิต 53 ถนนวิจารย์รังสรรค์ โทร. 311349 ห้องพัสดม ราคา 80-130 บาท

สวนหินธานี กิโลเมตรที่ 34 ถนนหนองบัวลำภู-อุดรธานี ห้องพัสดมและปรับอากาศ (เปิดบริการประมาณเดือนธันวาคม พ.ศ. 2537)

ร้านอาหาร

อำเภอเมือง

ครัวต้องตา 388 ถนนวรภักดี โทร. 311286 (อาหารไทย)

ริมนูลานเปิด 256 ถนนหนองบัวลำภู-อุดรธานี โทร. 311624 (อาหารไทย, อาหารพื้นเมือง)

สวนอาหารกินรี 274 ถนนหนองบัวลำภู-อุดรธานี โทร. 311537 (อาหารไทย, อาหารพื้นเมือง)

สวนอาหารทิพรส 80 ถนนนเรศวร โทร. 311372 (อาหารไทย, อาหารพื้นเมือง)

สวนอาหารบัวตอง 290 ถนนหนองบัวลำภู-อุดรธานี โทร. 311949 (อาหารไทย, อาหารพื้นเมือง)

บริษัททัวร์/รถเช่า

หนองบัวลำภูทัวร์ 173 ถนนราษฎร์บัวขาว โทร. 311008, 311769

สำนักงานจังหวัดหนองบัวลำภู โทร. (042) 311166

ข้อมูลและราคาที่ระบุในเอกสารฉบับนี้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้
สงวนลิขสิทธิ์ หากนำไปพิมพ์เพื่อการจำหน่าย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือเขต 5

(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)

ที่ตั้งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอุดรธานี (สำนักงานชั่วคราว)

ถนนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41000

โทร. (042) 241968 โทรสาร (042) 241968

พื้นที่ความรับผิดชอบ อุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย เลย

MAP OF NONG BUA LAM PHU

